

ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ЕКОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ 80 РОКІВ

Історія та діяльність Одеського державного екологічного університету (до серпня 2001 року – Одеський гідрометеорологічний інститут) тісно пов'язана зі становленням вітчизняної системи моніторингу стану навколишнього середовища та гідрометеорологічної служби України. Одеський державний екологічний університет Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (ОДЕКУ) був заснований у травні 1932 року в місті Харкові – тогочасній столиці України, як Харківський інженерний гідрометеорологічний інститут. З липня 1944 року за рішенням Радянського уряду був переведений до Одеси.

За 80 років своєї історії ОДЕКУ став широко відомим в Україні та за її межами в двох областях підготовки кадрів та наукових досліджень. З одного боку, в ньому розвивався унікальний для України напрям, пов'язаний з підготовкою інженерних та наукових кадрів в області гідрометеорології і моніторингу стану навколишнього середовища. З другого боку, специфіка гідрометеорологічного напрямку підготовки забезпечила формування міцної кадрової, методичної і наукової основи для створення системи вищої екологічної освіти.

В вересні 2001 року за рішенням уряду України Одеський гідрометеорологічний інститут був перейменований в Одеський державний екологічний університет (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року за № 363-р).

У цей час Одеський державний екологічний університет є вищим навчальним закладом IV рівня акредитації по підготовці фахівців з вищою освітою в області гідрометеорології, екології, моніторингу навколишнього середовища, організації природоохоронної діяльності, водних біоресурсів та аквакультури, економіки та менеджменту природокористування, автоматизованих систем моніторингу навколишнього середовища, геоінформаційних систем та технологій.

До складу структурних підрозділів університету входять: навчально-науковий гідрометеорологічний інститут, п'ять факультетів (природоохоронний, еколого-економічний, комп'ютерних наук, магістерської та аспірантської підготовки, заочний), центр післядипломної освіти, деканат по роботі з іноземними учнями, підготовче відділення, Центр магістерської підготовки на базі Морського гідрофізичного інституту НАН України (м. Севастополь), Херсонський та Харківський гідрометеорологічні технікуми, Одеський коледж комп'ютерних технологій.

Підготовка, перепідготовка фахівців, включаючи надання другої вищої освіти, за денною та заочною формами навчання здійснюється за такими напрямами вищої освіти:

- 040105 „Гідрометеорологія” (спеціальності: „Метеорологія”, „Гідрологія”, „Океанологія”, „Гідрографія”, „Агриметеорологія”, „Атмосферна геофізика”, „Кліматологія”);
- 040106 „Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування” (спеціальності: „Екологія та охорона навколишнього середовища”, „Прикладна екологія та збалансоване природокористування”, „Екологічна безпека”, „Екологічний контроль і аудит”, „Радіоекологія”, „Заповідна справа”);
- 050101 „Комп'ютерні науки” (спеціальність: „Інформаційні управляючі системи і технології”);
- 030601 „Менеджмент” (спеціальності: „Менеджмент організацій і адміністрування”, „Менеджмент природоохоронної діяльності”);
- 090201 „Водні біоресурси та аквакультура” (спеціальності: „Водні біоресурси”, „Охорона відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів”);

- „Військова гідрометеорологія” (гідрометеорологічне та геофізичне забезпечення військово-повітряних сил, сухопутних військ, артилерії та ракетних військ, військово-морських сил) .

На базі відокремлених підрозділів ОДЕКУ, до складу яких входять Харківський та Херсонський гідрометеорологічні технікуми, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів за спеціальностями: “Метеорологічні та гідрологічні спостереження”, “Експлуатація та обслуговування гідрометеорологічних вимірювальних систем”, „Експлуатація радіометеорологічних станцій”, „Прикладна екологія (за галузями)”, а також Одеський коледж комп’ютерних технологій, який здійснює підготовку молодших спеціалістів за спеціальностями: «Розробка програмного забезпечення», «Обслуговування комп’ютерних систем та мереж», «Конструювання, виробництво та технічне обслуговування радіотехнічних пристроїв», «Обслуговування станків з програмним управлінням та робототехнічних комплексів».

Випускники університету розподіляються в структурні підрозділи державної гідрометеорологічної та державної гідрографічної служб України та країн СНД, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Державного агентства водних ресурсів України, Державного агентства рибного господарства України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та Міністерства оборони України, інші міністерства і відомства України. З 1992 року ОДЕКУ здійснює підготовку кадрових військових гідрометеорологів для Міністерства оборони України. Студенти всіх факультетів денної форми навчання мають можливість пройти підготовку за програмою «офіцерів-запасу».

За напрямом 040105 „Гідрометеорологія” ОДЕКУ протягом майже 60 років готує фахівців для Всесвітньої метеорологічної організації – спеціалізованої агенції ООН. Програми підготовки фахівців в цьому напрямі відповідають затвердженим міжнародним стандартам і визнаються всіма гідрометеорологічними службами світу.

Одеський державний екологічний університет має високий кадровий потенціал, потужну матеріально-технічну базу – по цих показниках ВНЗ знаходиться на перших місцях в Одеському регіоні. На базі університету працюють дві навчально-методичні комісії (з гідрометеорології та екології) Навчально-методичної ради Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. В ОДЕКУ ефективно працюють докторантура, аспірантура та ад’юнктура, діють спеціалізовані Вчені ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій з чотирьох наукових спеціальностей.

За об’єктивними показниками, незважаючи на свої порівняно невеликі розміри, Одеський державний екологічний університет має всі ознаки дослідницького університету. Про це свідчать як власні наукові досягнення, так і тісна співпраця з науковими установами. На базі університету працюють міжвідомчі навчально-науково-виробничі комплекси „Український центр гідрометеорологічної освіти”, „Фізика довкілля” (сумісно з Інститутом теоретичної фізики Національної академії наук України та Інститутом магнетизму НАН України), „Океанологія та морське природокористування” (сумісно з Морським гідрофізичним інститутом НАН України) та міжвідомчий навчально-науковий комплекс з підготовки та перепідготовки спеціалістів для Міністерства охорони навколишнього природного середовища України. Університет розвиває міжнародне співробітництво з вищими навчальними закладами, науковими установами та організаціями таких країн як Російська Федерація, КНР, США, Швеція, Німеччина, Італія, Фінляндія, Болгарія, Білорусь, Мексика, В’єтнам, Естонія та інші.

В історію Одеського державного екологічного університету вписано багато славетних імен його викладачів, науковців і випускників. Університет набув добрих традицій, знайшов своє неповторне обличчя, в ньому підготовлені та працюють науково-педагогічні працівники, науковці, співробітники, якими може пишатися будь-який вищий навчальний заклад України.